

**Коломийський індустріально-педагогічний фаховий
коледж**

***Циклова комісія загальнотехнічних дисциплін, будови і експлуатації
автомобілів***

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора з
навчальної роботи

 Оксана МОРОЗ

« 2 » 09 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

ОХОРОНА ПРАЦІ

за освітньо-професійною програмою «Трудове навчання та технології»
за спеціальністю 014.10 Середня освіта «Трудове навчання та
технології»
за галуззю знань 01 «Освіта/Педагогіка»

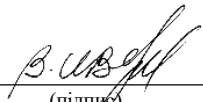
Коломия 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Охорона праці» для студентів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» за освітньо-професійною програмою «Трудове навчання та технології» за спеціальністю 014. 10 Середня освіта «Трудове навчання та технології» за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка

Розробники: Володимир МОРОЗ - викладач-спеціаліст, інженер з охорони праці.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії загальнотехнічних дисциплін, будови та експлуатації автомобілів
Протокол №1 від 30 серпня 2024 р.

Голова циклової комісії

(підпис)

«30» серпня 2024 року

Василь ШЕВЧУК
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників		Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
		7 семестр	-
Загальний обсяг навчальної дисципліни	кредитів ЄКТС	2	
	годин	60	
Загальна кількість аудиторних годин			-
з т.ч.: - лекції		32	-
- практичні		-	-
- семінарські		-	-
- лабораторні		-	-
Самостійна робота, год.		28	-
Курсова робота/проект		-	
Форма підсумкового контролю		екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робочу програму навчальної дисципліни «Охорона праці» розроблено для студентів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» за освітньо-професійною програмою «Трудове навчання та технології» за спеціальністю 014.10 «Середня освіта. Трудове навчання та технології» за галуззю знань 01 «Освіта/Педагогіка»

Мета вивчення навчальної дисципліни – формування у майбутніх фахівців знань з нормативно-правових і організаційних питань охорони праці, з основ фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії, основ техніки безпеки та пожежної безпеки, необхідних у їх професійній діяльності для оцінки відповідності стану охорони праці вимогам чинних нормативів, ідентифікації виробничих небезпек, обґрунтування доцільних заходів і засобів щодо поліпшення умов праці та захисту працюючих, організації безпечного виконання робіт відповідно до освітньо-кваліфікаційних характеристик.

Завдання навчальної дисципліни «Охорона праці» навчити студентів:

- основам теоретичних знань з охорони праці;
- працювати з законодавчими і нормативно-технічними документами;
- ідентифікувати потенційні небезпеки в умовах виробництва, тобто розпізнавати їх вид, визначити просторові та часові координати, величину та імовірність їх прояву;
- визначити небезпечні, шкідливі та вражаючі фактори, що породжуються джерелами цих небезпек;

- застосовуючи методи спостереження та контролю, визначити потенційно небезпечні ділянки виробництва, види виробничих процесів та 4 елементи природного середовища, що можуть створювати загрозу виникнення надзвичайних ситуацій;
- на підставі відомостей щодо потенційно небезпечних ділянок виробництва, видів виробничих процесів та елементів природного середовища за допомогою типових інструкцій планувати запобіжні заходи;
- прогнозувати можливість і наслідки впливу небезпечних та шкідливих факторів на організм людини;
- на підставі технологічної документації, використовуючи чинну нормативно-правову базу з запитань охорони праці організувати дотримання вимог безпеки праці учасниками трудового процесу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- сутність охорони праці, її основні положення та напрямки використання;
- законодавчу та нормативну базу України з охорони праці;
- безпеку процесів праці;
- пожежну та електричну безпеку;
- соціальні та економічні питання охорони праці;
- основні поняття про фізіологію та психологію праці;
- гігієну праці та виробничу санітарію.

вміти:

- застосовувати отримані знання у своїй практичній діяльності, на місцях своєї постійної роботи;
- користуватися приладами з вимірювання параметрів наявності в робочій зоні наявності тих чи інших шкідливих для здоров'я працівників чинників;
- організовувати і проводити навчання з правил безпеки праці;
- надавати першу домедичну допомогу при нещасних випадках;
- користуватися нормативними документами по забезпеченню охорони праці та іншою рекомендованою літературою.

Перелік компетентностей

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати складні задачі і проблеми в галузі середньої освіти та педагогіки або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів педагогічних наук та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності

ЗК05. Здатність працювати в команді.

ЗК07. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК08. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Спеціальні(фахові) компетентності

СК7. Здатність до спілкування з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою педагогічного супроводу.

СК8. Здатність до забезпечення сприятливих умов в освітньому середовищі для кожного учня відповідно до його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

СК9. Здатність до планування освітнього процесу в межах посадових обов'язків.

СК10. Здатність до організації процесу навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти у закладах загальної середньої освіти та позашкільної освіти учнівської молоді.

СК11. Здатність до використання освітніх інновацій у професійній діяльності.

СК14. Здатність до формування в учнів відповідального ставлення до інформаційно-комунікаційних, цифрових технологій, технологічного обладнання, інструментів та безпечного їх використання; дотримуватись вимог з охорони праці, протипожежної безпеки та захисту довкілля.

Результати навчання

РН2. Застосовувати ефективні моделі міжособистісної комунікації як в професійній діяльності, так і поза її межами.

РН6. Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту різних освітніх галузей в освітньому середовищі.

РН11. Застосовувати інновації у професійній діяльності.

РН14. Формувати в учнів здатність використовувати інформаційно-комунікаційні та цифрові технології для вирішення навчальних завдань.

3. Програма початкової дисципліни

Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці.

Тема 2. Основи безпеки праці у галузі.

Тема 3. Основи пожежної безпеки.

Тема 4. Основи електробезпеки.

Тема 5. Основи гігієни праці.

Тема 6. Надання першої медичної допомоги потерпілим.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів та тем	Кількість годин							
	Усього	Л		ПР	ЛР	ІНД	СР	Контр
Зміст поняття Охорона праці.Значення охорони праці.Мета та завдання предмету.	2	2	–		–	–		–
Основні законодавчі акти з охорони праці.	4	2	–		–	–	2	–
Охорона праці дітей та жінок.Державний нагляд і громадський контроль за ОП.Трудовий договір та його умови.	4	2	–		–	–	2	–
Основні заходи та засоби запобігання травматизму.Безпека праці.Соціальне страхування працівників.	4	2	–		–	–	2	–
Загальні питання безпеки праці.Види інструктажів з ОП.	4	2	–		–	–	2	–
Засоби захисту від небезпечних та шкідливих факторів.Зони безпеки.Світлова та звукова сигналізації.План ліквідації аварій.	4	2	–		–	–	2	–
Пожежна безпека.Характерні причини виникнення	4	2	–		–	–	2	–

пожеж.Інструктажі та навчання з пожежної безпеки.								
Горіння речовин і способи припинення горіння.Пожежна техніка для захисту об'єктів.Первинні засоби пожежогасіння.	4	2	–		–	–	2	–
Електробезпека.Види електричного поля.Електротравми їх види та фактори ,що впливають на враження електричним струмом.	4	2					2	
Класифікація виробничих приміщень по електробезпеці.Допуск працівників до роботи з електроприладами.Заходи та засоби захисту від електричного струму.Захист від атмосферного та статичного електроструму.	4	2					2	
Виробнича санітарія та гігієна праці.Шкідливі фактори виробництва.Види шкідливих випромінювань для організму людини.	4	2					2	
Лікувально-профілактичне оздоровлення.Норми виконання робіт для працівників. Вимоги до забезпечення роботи працівників освітленням, опаленням, вентиляцією.	4	2	–		–	–	2	–
Освітлення робочих місць.Види	2	2	–		–	–		–

освітлення,правила користування.								
Перша медична допомога. Основні правила надання першої домедичної допомоги при надзвичайній ситуації.	4	2					2	
Надання ПМД при переломах, обмороженні, запорошенні очей, пораненнях, та ін видах травм.	4	2					2	
Оживлення та транспортування пострадалого.Основні принципи охорони навколишнього середовища.	4	2					2	
Екзамен	6							6
Усього годин:	60	32	0	0	0	0	28	

4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	денна
1	Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці 1.1. Загальні питання та основні законодавчі акти з охорони праці	2
2	1.2. Інструктування з безпеки праці 1.3. Поняття про виробничий травматизм та профзахворювання. 1.4. Оформлення трудового договору.	2
3	Тема 2. Основи безпеки праці у галузі 2.1. Загальні питання безпеки праці. Соціальне страхування працівників.	2
4	2.2. Загальні поняття безпеки праці.	
5	2.3. Світлова та звукова сигналізація 2.4. Попереджувальні написи та сигнальні пофарбування	2
	2.5. Засоби колективного і індивідуального захисту від дії небезпечних і шкідливих речовин	2

6	Тема 3. Основи пожежної безпеки 3.1. Характерні причини виникнення пожеж 3.2. Протипожежні заходи, пожежна сигналізація	2
7	3.3. Горіння речовин і способи його припинення 3.4. Вогнегасильні речовини та матеріали 3.5. Пожежна техніка для захисту об'єктів	2
8	Тема 4. Основи електробезпеки 4.1. Види електрики 4.2. Електричні травми 4.3. Фактори, які впливають на ступінь ураження людини електричним струмом	2
9	4.4. Класифікація виробничих приміщень стосовно електробезпеки. 4.5. Засоби захисту від ураження електричним струмом 4.6. Захист від статичної електрики	2
10	Тема 5. Основи гігієни праці 5.1. Поняття про виробничу санітарію та гігієну праці 5.2. Шкідливі та небезпечні виробничі фактори	2
11	5.3. Раціональний режим праці й відпочинку. 5.4. Вимоги до опалення 5.5. Вимоги до вентиляції та систем кондиціювання 5.6. Освітлення та вимоги до нього	2
12	Тема 6. Надання першої медичної допомоги потерпілим 6.1. Загальні положення про долікарської допомоги	2
13	6.2. Перша допомога при пораненнях, вивихах, переломах 6.3. Перша допомога при кровотечах	2
14	6.4. Перша допомога при втраті свідомості, обмороженні 6.5. Перша допомога при отруєнні, шоку 6.6. Транспортування потерпілих	2
	Всього	28

5. Методи контролю

При організації навчального процесу з навчальної дисципліни «Охорона праці» використовуються наступні види контролю знань:

1. Усне опитування.
2. Письмова перевірка.
3. Практична перевірка.

Форма підсумкового контролю з дисципліни «Охорона праці» - екзамен.

6. Критерії поточного оцінювання знань та вмінь студента

Критерії оцінювання знань та вмінь студента являють собою систему вимог у вигляді опису та кількісних вимірників рівня знань та вмінь студента, які підтверджують набуті ним компетенції. Критерії оцінювання знань та вмінь студента за результатами вивчення навчального матеріалу дисципліни «Охорона праці» наведені нижче:

“Відмінно” виставляється, якщо у відповідях студент показує всебічні систематизовані глибокі знання програмового матеріалу, основної і додаткової літератури, розкриває суттєві положення загальних засад основ Охорони праці з позиції сучасних методологічних підходів, володіє системою понять і категорій дисципліни, демонструє уміння застосовувати теоретичні положення при виконанні практичних завдань. Зміст відповіді викладено логічно та послідовно. Відсутні граматичні та стилістичні помилки.

“Добре” виставляється, якщо у відповіді на запитання студент показав достатньо добрі знання програмового матеріалу і засвоєння основної літератури, передбаченої програмою, вміння практично застосовувати знання, але допущені деякі неточності у розкритті основних понять і категорій, нечітко сформульовані деякі положення. У відповіді допущені незначні мовні помилки.

“Задовільно” виставляється, якщо у відповіді на запитання студент показав знання основного програмового матеріалу в обсязі, необхідному для роботи, здатність виконувати завдання на рівні репродуктивного відтворення. Допущені фактичні помилки у розкритті основних понять. Студент не достатньо застосовує теоретичні положення при виконанні завдань практичного характеру. Зміст роботи позбавлений логічної єдності, наявні стилістичні помилки.

“Незадовільно” виставляється, якщо у відповіді на питання студент показав орієнтовне відтворення незначної частини навчального матеріалу, не виконує практичних завдань, допускає граматичні та стилістичні помилки.

7. Методичне забезпечення

Навчальна програма з дисципліни «Охорона праці» для студентів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» за освітньо-професійною програмою «Трудове навчання та технології» за спеціальністю 014.10 «Середня освіта. Трудове навчання та технології» за галуззю знань 01 «Освіта/Педагогіка»

1. Робоча програма з дисципліни «Охорона праці».
2. Конспект лекцій.
3. Завдання по виконанню самостійних робіт.
4. Банк тестових завдань.

8. Рекомендована література

Базова

1. Попович В.В., Попович В.В. «Основи охорони праці»: Підручник.-Львів: Новий світ, 2009.-399 с.: Іл.»
2. О.П.Депутат “Цивільна оборона”, навчальний посібник, 2000 р.
3. Протоєрейський О. С, Запорожець О. І. Охорона праці в галузі: Навч. посіб. – К.: Книжкове вид-во НАУ, 2005. – 268 с.
4. Основи охорони праці: Підручник / За ред. проф. В.В.Березуцького – Х.: Факт, 2005. – 480 с.
5. Третьяков О.В., Зацарний В.В., Безсонний В.Л. Охорона праці: Навчальний посібник з тестовим комплексом на CD/ за ред. К.Н. Ткачука. – К.: Знання, 2010. – 167 с.
6. Атаманчук П.С., Мендерецький В.В., Панчук О.П., Чорна О.Г. Безпека життєдіяльності (теоретичні основи): Навчальний посібник. - Кам'янець-Подільський: Буйницький О.А., 2008. - 108 с.
7. Безпека життєдіяльності. Лабораторно-практичні заняття: Навч. посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів /За ред. С.П.Величка. - Кіровоград: КДПУ ім. В Винниченка, 2004. - 140 с.
8. Безпека життєдіяльності, цивільна оборона та охорона праці // Інтегрована навчальна програма. - Київ: Освіта України, 2005. - 24 с.
9. Безпека праці: ергономічні та естетичні основи: Навчальний посібник / С. Апостолук, В.С. Джигирей. А.В. Апостолук та ін. - К.: Знання, 2006. -215 с.
- 10.Васильчук М.В., Медвідь М.В., Сачков Л.С. Збірник нормативних документів з безпеки життєдіяльності. - К.: Фенікс, 2000. - 896 с.

Допоміжна

1. Гогіташвілі Г. Г., Карчевські Є.-Т., Лапін В. М. Управління охороною праці та ризиком за міжнародними стандартами: Навч. посіб. – К.: Знання, 2007. – 367
2. Ярошевська В.М., Чабан В.Й. Охорона праці в будівельній галузі: Навч. посіб. – Рівне: НУВГП, 2005. – 313с.
3. Батлук В. А. Охорона праці в галузі телекомунікацій: Навч. посіб. – Львів: Афіша, 2003. – 320 с.

9. Інформаційні ресурси

1. http://pidruchniki.ws/15840720/bzhd/osnovi_ohoroni_pratsi_-_berezutskiy_vv
Основи охорони праці - Березуцький В.В., Вид-во 2005 р
2. http://pidruchniki.ws/1912062138141/bzhd/osnovi_ohoroni_pratsi_-_gandzyuk_mp
Основи охорони праці - Гандзюк М.П., Вид-во 2011 р
3. http://pidruchniki.ws/1636051238236/bzhd/osnovi_ohoroni_pratsi_-_zhidetskiy_vts
Основи охорони праці - Жидецький В.Ц., Вид-во 2010 р.
4. http://pidruchniki.ws/15840720/bzhd/osnovi_ohoroni_pratsi_-_zaporozhets_oi
Основи охорони праці - Запорожець О.І., Вид-во 2009 р.